



«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням вченої ради
Інституту спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України
протокол №6 від 27 червня 2024 року
Голова вченої ради  В.В.Засенко



Спеціальність 016 Спеціальна освіта / 053 Психологія

Освітня програма Спеціальна педагогіка / Спеціальна психологія

Ступінь Доктор філософії

Шифр дисципліни

ВД22

Назва дисципліни

Інклюзивна освіта: теорія і практика

Навчальний рік

2024-2025

Кількість кредитів

1 кредити (30 годин)

ЕКТС (годин)

Статус

Вибіркова дисципліна

**Короткий опис
дисципліни**

Курс має на меті розвиток професійних компетентностей щодо діяльності фахівців освітнього профілю в інклюзивному середовищі на основі опанування науково-методологічних засад та організаційно-методичних підходів інклюзивної парадигми.

Викладачі: **Колупасєва А.А., Таранченко О.М.**

Контакти email: ukreditor@ukr.net col@ukr.net

Час для консультацій : середа 14:00-15:00

Мета курсу

- засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-змістових засад інклюзивної освіти; розвиток професійних здатностей та умінь працювати в інклюзивному освітньому середовищі; формування критично-рефлексивного ставлення до трансформаційних процесів в освіті дітей з особливими потребами.

Завдання курсу

- 1.Розвиток професійної компетентності на основі нових концептуальних підходів щодо організації інклюзивного навчання;
- 2.Використання інновацій як системи творчого підходу до розвитку інклюзивного освітнього середовища;
- 3.Удосконалення умінь викладацької діяльності на основі використання нестандартних методів навчання.

4. Розвиток громадянських та соціальних компетентностей на основі визнання соціокультурного розмаїття

ЗК1	Здатність проводити критичний аналіз, оцінку і синтез нових і складних ідей, переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику, розв'язувати значущі наукові та інші проблеми.
ЗК2	Здатність використовувати у професійній діяльності сучасні знання, у тому числі міждисциплінарного характеру.
ЗК3	Здатність розроблення та реалізації дослідницько-інноваційних проєктів, включаючи проведення самостійних досліджень на
СК01	Здатність самостійно здійснювати науково-дослідну та науково-педагогічну діяльність у галузі освіти дітей з особливими потребами з використанням новітніх
СК02	наукових теорій, методів та інноваційних технологій.
СК03	Здатність адаптувати та узагальнювати результати сучасних досліджень у галузі освіти дітей з особливими потребами для вирішення наукових і практичних проблем.
СК04	Здатність проводити теоретичні й експериментальні дослідження, інтерпретувати одержані результати з метою виявлення властивостей і характеристик досліджуваних
СК05	об'єктів в галузі освіти дітей з особливими потребами.
СК06	Здатність проводити дослідження освітніх явищ на основі компаративістичного аналізу.
СК07	Здатність планувати, організовувати роботу дослідницьких колективів, керувати проєктами,

включаючи власні дослідження, з метою отримання новітніх знань і переосмислення наявних.

ПНР 1	Системні знання у галузі інклюзивної освіти, включаючи оволодіння новітніми методами при здійсненні професійної діяльності
ПНР2	
ПНР3	Знання концептуальних засад інклюзивної освіти та основоположних принципів інклюзивного навчання з урахуванням сучасних трансформаційних процесів.
ПНР4	
ПНР 5	Знання основоположних аспектів сучасного нормативно-правового забезпечення інклюзивного навчання та його трактування при запровадженні в практичній діяльності.
ПНР6	
ПНР7	Знання критично аналізувати та застосовувати зарубіжний досвід розбудови інклюзивного середовища.
	Знання обирати теоретичні й експериментальні методи при виконанні дослідження.

Вміння ефективно взаємодіяти в професійному середовищі й соціумі в цілому, результативно, науково і професійно працювати над новими ідеями як індивідуально, так і як член творчої команди.

Програма дисципліни	
Тема 1	Інклюзивна та спеціальна освіта як складові освіти осіб з ООП. Сучасна парадигма освіти осіб з ООП: концептуальні підходи та відмінності від дефектологічної парадигми.
Тема 2	Діти з ООП та категорії особливих освітніх потреб.
Тема 3	Інклюзивно-ресурсні центри як складова системи освіти. Методологічно-методичні проблеми сучасного функціонування ІРЦ.
Тема 4	Педагогічне асистування в освіті дітей з ООП. Асистент вчителя, асистент вихователя та асистент дитини: основні аспекти діяльності.
Тема 5	Мультидисциплінарна взаємодія фахівців як основоположна умова інклюзивного навчання дітей з ООП. Рівні командної взаємодії при наданні психолого-педагогічної підтримки дітям з ООП.

Тема 6

**Батьки як ключові партнери у навчанні дітей з ООП.
Соціалізація дітей з ООП у світлі деінституційних процесів.**

Тема 7

Ключові вектори реалізації інклюзивної парадигми. Змістове, структурне, стратегічне підґрунтя втілення інклюзивних освітніх підходів.

Тема 8

Механізми комплексної перебудови освіти осіб з ООП. Складники трансформацій та формула успіху реформацій.

Тема 9

Роль педагогічних кадрів, співпраці та лідерства у впровадженні інклюзивної практики. Концепція ефективної школи.

Тема 10	Комплексний механізм інклюзивної освітньої практики. Ключові технологічні комплекси та методичний інструментарій.
Тема 11	Проектування педагогічної діяльності в інклюзивному класі. Стратегія, тактика, базові підходи викладання, модель організації навчання учнів з ООП.
Тема 12	Організація навчального процесу в інклюзивному класі. Сутність оцінювання та диференційованого викладання. Адаптації та модифікації.

План				
Тема	Аудиторні заняття		Самостійна робота	
	Форма	Год	Завдання	Год

		24/6		8
Заняття 1	Тема 1 Інклюзивна та спеціальна освіта як складові освіти осіб з ООП. Сучасна парадигма освіти осіб з ООП : концептуальні підходи та відмінності від дефектологічної парадигми	Лекція	Наведіть приклади соціальної інклюзії та аргументуйте свою відповідь.	
Заняття 2	Тема 2 Діти з ООП та категорії особливих освітніх потреб	Лекція, практичне заняття	Наведіть доказові аргументи, чому медична модель порушень є гальмівним фактором розвитку освіти.	
Заняття 3	Тема 3 Інклюзивно-ресурсні центри як складова системи освіти. Методологічно-методичні проблеми сучасного функціонування ІРЦ	Лекція	Поміркуйте над тим, чому соціальна модель є підґрунтям інклюзивної освіти.	
Заняття 4	Тема 4 Педагогічне асистування в освіті дітей з ООП. Асистент вчителя, асистент вихователя та асистент дитини: основні аспекти діяльності.	Лекція	Чому інклюзивна освіта визнана найбільш інноваційним рухом в освіті ХХ-го сторіччя?	
Заняття 5	Тема 5 Мультидисциплінарна взаємодія фахівців як основоположна умова інклюзивного навчання дітей з ООП. Рівні командної взаємодії при наданні психолого-педагогічної підтримки дітям з ООП.	Лекція, практичне заняття	Доведіть значущість командної взаємодії фахівців медичної, освітньої та соціальної галузей, надавши приклади життєвих історій дітей з особливими потребами.	
		Лекція		

Заняття 6	Тема 6 Батьки як ключові партнери у навчанні дітей з ООП. Соціалізація дітей з ООП у світлі деінституційних процесів.	Лекція	Скориставшись Концепцією Нової Української Школи доведіть, як особистісно-орієнтований підхід впливає на «здобуття ключових компетентностей для життя». Наведіть аргументовані приклади.
Заняття 7	Тема 7 Ключові вектори реалізації інклюзивної парадигми. Змістове, структурне, стратегічне підґрунтя втілення інклюзивних освітніх підходів.	Лекція	Які переваги мають діти з особливими потребами та їхні батьки від реалізації інклюзивної практики? Розробіть кілька case-study та використайте їх в якості аргументів.
Заняття 8	Тема 8 Механізми комплексної перебудови освіти осіб з ООП. Складники трансформацій та формула успіху реформацій.	Лекція	Проаналізуйте Концепцію Нової Української Школи та «Положення про інклюзивно-ресурсні центри» та окресліть компетентності, якими мають володіти фахівці цієї служби.
Заняття 9	Тема 9 Роль педагогічних кадрів, співпраці та лідерства у впровадженні інклюзивної практики. Концепція ефективної школи.	Лекція	Виконайте проектну роботу: «Інклюзивне навчання дитини з особливими потребами в закладі середньої освіти»

Заняття 10	Тема 10 Комплексний механізм інклюзивної освітньої практики. Ключові технологічні комплекси та методичний інструментарій.	Лекція, практичне заняття	Напишіть есе щодо використання адаптації і модифікації курикулуму для дітей з особливими освітніми потребами.
Заняття 11	Тема 11 Проектування педагогічної діяльності в інклюзивному класі. Стратегія, тактика, базові підходи викладання, модель організації навчання учнів з ООП.	Лекція	Окресліть базові підходи до викладання в інклюзивному середовищі, наведіть приклади.
Заняття 12	Тема 12 Організація освітнього процесу в інклюзивному класі. Сутність оцінювання та диференційованого викладання. Адаптації та модифікації.	Лекція	Визначте та продемонструйте на наведених прикладах взаємозв'язок оцінювання та диференційованого викладання.

Разом годин – 30 год.

Індивідуальні завдання та підсумковий контроль	
Завдання	Особливості виконання та вимоги
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни)	5-10 балів в залежності від місця, яке зайняв Порушення термінів виконання тестування (експресопитування) -5 балів
Виступ на занятті з доповіддю на обрану творчу тему за програмою дисципліни	5 балів Порушення термінів виконання індивідуальної практичної роботи -2 бали
Підсумковий контроль (тест)	Тест з 30 запитань

Оцінювання навчальних досягнень	
Вид роботи	%
Відвідування аудиторних занять	20
Відповіді на запитання під час аудиторних занять	10
Індивідуальне завдання 1	10
Індивідуальне завдання 2	10
Підсумковий контроль (проектна робота)	30
Всього	100

Шкали оцінювання			
Бальна	ECTS	Національна	Заліків

90-100	A	Відмінно	
80-89	B		
70-79	C		Зараховано
66-69	D		
60-65	E	Задовільно	
			Добре
35-59	FX	Незадовільно - з можливістю повторного виконання завдань	Не зараховано - з можливістю повторного виконання завдань
0-34	F	Незадовільно - з повторним вивченням дисципліни	Не зараховано - з повторним вивченням дисципліни

Додаткові бали

Вид роботи та вимоги	Бал за стобальною шкалою
Стаття у фаховому виданні Тези	20 10

Основна (обов'язкова) література

1. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі: початкова ланка / АА Колупаєва, О.М. Таранченко. – Київ: Літера ЛТД, 2019. – 112 с. – (Серія «Інклюзивне навчання»).
3. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Сучасні тренінгові технології розвитку особистості. Київ. 2022. 184 с.
4. Колупаєва, А.А. ,Коваль, Л.В. Компанець Н.М, Квітка Н.О. , Лапін, А.В. Асистент вчителя у закладі загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання: навчально-методичний посібник Видавництво "Ранок", м. Харків, 2019. – 256 с.
5. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія. Київ: «Самміт-Книга», 2009. 272 с.
6. Компанець Н.М. Діагностичний маршрут дошкільника: моделювання індивідуальної програми розвитку / Н.М.Компанець. – К.: Актуальна освіта, 2022. – 56 с.: Іл., Електронний додаток
7. Компанець Н.М. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери: Науково-методичний посібник. – Київ, 2023.
8. Конвенція про права інвалідів. URL: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/disability.shtml
9. Концепція Нової Української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.

10. Колупаєва, А.А., Таранченко, О.М. Діти з особливими освітніми потребами: навчання та супровід у період повоєнної відбудови: навчально-методичний посібник (Серія «Інклюзивна освіта») . Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, м. Київ, Україна. <http://lib.iitta.gov.ua/739320/>.
11. Колупаєва, А.А., Таранченко, О.М. Інклюзія: покроково для педагогів: навчально-методичний посібник (Серія «Інклюзивна освіта») . Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, м. Київ, Україна. <http://lib.iitta.gov.ua/739317/>
12. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП): Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.05.2018 № 981 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://moz.gov.ua/uploads/2/11374-9898_dn_20181221_2449.pdf
13. . Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у 21-22 н.р.: Лист МОН № 1/9-436 від 30.08.21р.
14. . Нова українська школа: особливості організації освітнього процесу учнів початкової школи в інклюзивних класах : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2020. 218 с.
15. Учні початкових класів із розладами аутистичного спектра: навчання та розвиток / І. В. Недозим. - Харків, 2020
16. Організаційно-методичний супровід дитини з особливими освітніми потребами у умовах ДНЗ: навч.-метод. посібник / Н. М. Компанець, І. В. Луценко, Л. В. Коваль. Київ: Видавнича група «Атопол», 2018. С. 100.
17. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навч.-метод. посібник / М. А. Порошенко, А. А. Колупаєва, М. В. Ярошук, О. М. Таранченко та ін. Київ: Всеукраїнська благодійна організація «Благодійний фонд Порошенка». 252 с. URL: <http://poroshenko.com/data/group/10/41cbdc492b.pdf>
18. Організація корекційно-розвиткової роботи в умовах інклюзивного ресурсного центру : методичні рекомендації / авт. кол. : Т.В. Жук, Т.Д. Ілляшенко, Т.Д. Каменщук, А.Г. Обухівська, Г.В. Якимчук; за ред. А.Г. Обухівської, Т.Д. Ілляшенко. Київ : Ніка-Центр, 2021. 94 с
19. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання: Наказ Міністерства соціальної політики України від 23.12.2021 № 718, за № 72/37408
20. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 №2145-VIII // Урядовий кур'єр від 04.10.2017 – № 186..
21. Психолого-педагогічна підтримка батьків, що виховують дітей з особливими потребами, в умовах інклюзивних груп закладів дошкільної освіти. Львів, 2019.
22. Серія видань «Концептуалізація інклюзивної освіти та його контекстуалізація в рамках Місії ЮНІСЕФ». Технічний путівник. Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ). 2020.

23. Умови допуску асистента учня (дитини) до освітнього процесу для виконання його функцій та вимоги до нього: Наказ МОН від 17.11.2021 № 1236
24. Таранченко О.М. Соціальне інтегрування дітей з ООП: як досягти соціальної дієздатності. Вісник Науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки. Вип. 9 : Спеціальна та інклюзивна освіта: теорія, методика, практика : матеріали 9-ої Всеукр. наук.-практ. конф. (30-31 березня 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [головред. Малишевська І. І. [та ін.]. Умань: Візаві, 2023 р. 217 с. С. 178-183. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735986>
25. Таранченко О. Ефективні технології викладання в інклюзивній школі. *Початкова школа*. 2017. № 5. С. 50–54.
26. Цілі сталого розвитку 2016-2030 [Електронний документ]. – Шлях доступу: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
27. Чеботарьова О. В., Блеч Г. О., Гладченко І. В., Бобренко І.В., Мякушко О.І., Сухіна І.В, Трикоз С.В. (2020) Корекційно-розвивальні технології навчання дітей з комплексними порушеннями розвитку. – Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, м. Київ
28. Щодо асистента учня (дитини) в закладах освіти: Лист МОН № 1/9540-22 від 19.08.22 року

Додаткова література та інші джерела інформації

1. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
2. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/sh>
3. ДСТУ 8302:2020 Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». URL: <https://drive.google.com/file/d/0B1Ugk1fhA47Ha1NfZklYZZ3QzeEU/view>
4. Правила оформлення списку використаних джерел при написанні наукових робіт. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravylaoformlennnyaspyskuvykorystanyhdzherel.pdf>
5. Alla A. Kolupayeva, Oksana M. Taranchenko, Lidmyla V. Koval-Bardash, Oksana I. Chekan, Larysa M. Nakonechna. Pedagogical technology in teaching children with special educational needs in the context of inclusive education /Tecnología pedagógica en la enseñanza de niños con necesidades educativas especiales en el contexto de la educación inclusive/ Apuntes Universitarios, 2022: 12 (3), P.38-57. julio-setiembre ISSN: 2304-0333 <https://doi.org/10.17162/au.v12i3.1102>

6. Alla Kolupayeva Dialogical vector of inclusive education formation and development in Ukraine/ Streszczenie artykułów: Dialog w kalejdoskopie współczesnej edukacji – od teorii do dobrej praktyki/Suvalki/2022.,P. 22-28.
7. Супровід і навчання дітей з особливими освітніми потребами. Практичний кейс: навч.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко. – Харків: Видавництво «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2024. – 240 с. ISBN 978-617-09-9196-
8. Реалізація інклюзивної парадигми в освіті дітей з ООП в Україні у воєнний період /Колупаєва А., Таранченко О. //Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи, №5.2024. С.15-21 DOI: <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2024>
9. Nakonechna L. Inclusive education: modern technologies. *East European Science Journal*. 2020. Vol.6, No. 64. P.30-33. URL: <https://archive.eesajournal.com/index.php/eesa/article/view/161/1>
10. Six principles of IDEA: The Individuals with Disabilities Act . Cited 2022, 28 May. URL: <https://www.askresource.org/>
11. . Посилання :
12. <http://www.mif-ua.com/archive/article/45740>
13. 2. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/22919>
14. 3.<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02#Text>
15. 4.<http://pon.cn.ua/shtaty-robochyj-chas-ta-posadovi-obov-yazky-medychnoji-sestry-v-doshkilnomu-navchalnomu-zakladi/>
16. 5. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/22919>
17. 6.<http://pon.cn.ua/shtaty-robochyj-chas-ta-posadovi-obov-yazky-medychnoji-sestry-v-doshkilnomu-navchalnomu-zakladi/>
18. 7.<https://www.moirebenok.ua/uk/age3-6/zdorove/chto-vhodit-v-obyazannosti-medsestry-v-detskom-sadu/>
19. 8.<https://dity.in.ua/statyi/yuridichni-pitannya/posadova-instrukciya-starshoi-medichnoi-sestri-doshkilnogo-navchalnogo>
20. 9. <https://ditsad.com.ua/doc27.htm>
21. 10. <https://ditsad.com.ua/doc.htm> 19

Методи навчання

В рамках дисципліни заплановано наступні методи: - загальні; - емпіричні.

Теми дисципліни взаємозв'язані, матеріал вивчається в логічній послідовності. На лекціях розкриваються найбільш суттєві теоретичні питання, які дозволяють забезпечити аспірантам можливість глибокого самостійного вивчення всього програмного матеріалу. Теми та порядок самостійної роботи сформовано в логічній послідовності і повністю узгоджуються з метою дисципліни та здійснюються з використанням рекомендованої літератури.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Всі заняття проводяться в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер).

Для роботи з науковою літературою надається доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus Elsevier та Web of Science, електронної бібліотеки НАПН України.

Питання для підсумкового контролю

Інклюзивна та спеціальна освіта як складові освіти осіб з ООП.

Сучасна парадигма освіти осіб з ООП: концептуальні підходи та відмінності від дефектологічної парадигми

Діти з ООП та категорії особливих освітніх потреб

Інклюзивно-ресурсні центри як складова системи освіти.

Методологічно-методичні проблеми сучасного функціонування ІРЦ.

Педагогічне асистування в освіті дітей з ООП.

Асистент вчителя, асистент вихователя та асистент дитини: основні аспекти діяльності.

Мультидисциплінарна взаємодія фахівців як основоположна умова інклюзивного навчання дітей з ООП.

Рівні командної взаємодії при наданні психолого-педагогічної підтримки дітям з ООП.

Батьки як ключові партнери у навчанні дітей з ООП.

Соціалізація дітей з ООП у світлі деінституційних процесів.

Ключові вектори реалізації інклюзивної парадигми.

Змістове, структурне, стратегічне підґрунтя втілення інклюзивних освітніх підходів.

Механізми комплексної перебудови освіти осіб з ООП.

Складники трансформацій та формула успіху реформацій.

Роль педагогічних кадрів, співпраці та лідерства у впровадженні інклюзивної практики.

Концепція ефективної школи.

Комплексний механізм інклюзивної освітньої практики.

Ключові технологічні комплекси та методичний інструментарій.

Проектування педагогічної діяльності в інклюзивному класі.

Стратегія, тактика, базові підходи викладання, модель організації навчання учнів з ООП.

Організація навчального процесу в інклюзивному класі.

Сутність оцінювання та диференційованого викладання. Адаптації та модифікації.

Інформація про викладача

Колупаєва Алла Анатоліївна, д.пед.наук, професор, член-кореспондент НАПН України, головний науковий співробітник відділу інклюзивної освіти ;

ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-4610-5081>

Профіль вченого <https://scholar.google.com.ua/citations>

Сторінка автора в електронній бібліотеці НАПН України :

<https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/==041A>

Таранченко Оксана Миколаївна, д.пед.наук, старший наук. співроб., головний науковий співробітник відділу освіти дітей з порушеннями слуху.

ORCID ID <https://orcid.org/0000-0002-5908-3475>

Профіль вченого: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=Ih-dJhsAAAAJ&hl>

Сторінка автора в електронній бібліотеці НАПН України :

<https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/==0422>

Основні публікації з тематики дисципліни

1. Колупаєва А.А. Стратегічні напрями розбудови інклюзивної освіти в Україні: еволюційний поступ. Спеціальна та інклюзивна освіта: теорія, методика, практика : вісник науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки. Випуск 7. Матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф., 25.03.2021р. Умань: УДПУ ім.П.Тичини, 2021. С.7-13. [dspace.udpu.edu.ua > bitstream](https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream)
2. А.А.Колупаєва, Деінституціалізація та інклюзія: імперативи та суперечності. Філософські, історіософські та педагогічні аспекти єдності українського суспільства: матеріали Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайнконференції (31 березня – 2 квітня 2021 року, м. Київ). – К. : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 196-199. <https://iod.gov.ua/ua/naukovi-zahodi/materiali-provedenih-zahodiv/d/2021-0-0>
3. А.А.Колупаєва Інклюзивно-ресурсні центри як організаційно-функціональна складова психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами. Актуальні проблеми психологічної протидії негативним інформаційним впливам на особистість в умовах сучасних викликів: Матеріали методологічного семінару НАПН України 8 квітня 2021 року.-Київ: Педагогічна думка, 2021.(електронне видання) С.123-129. lib.iitta.gov.ua > Збірник матеріалів методсемінару
4. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта в Україні : методологічні та нормативно-правові площини. Діти з особливими потребами: від рівних прав – до рівних можливостей: матеріали VII Міжнародного конгресу зі спеціальної педагогіки та психології . ФОП Симоненко О.І., м. Київ, Україна. 2021р. ISBN 978-617-7979-06-6 С.79-82 lib.iitta.gov.ua
5. Колупаєва А.А. Таранченко О.М. Визначальні вектори та прогностичні орієнтири системних змін в освіті осіб з особливими потребами. Теоретико-методичні

- проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць. Київ: Інститут проблем виховання НАПН України. Вип. 25. Кн. 1. 2021. С. 137-150. DOI: <https://doi.org/10.32405/2308-3778-2021-25-1-137-150>.
6. Alla Kolupayeva Dialogical vector of inclusive education formation and development in Ukraine/ Streszczenie artykułów: Dialog w kalejdoskopie współczesnej edukacji – od teorii do dobrej praktyki/Suvalki/2022,.P. 22-28.
7. Alla A. Kolupayeva, Oksana M. Taranchenko, Lidmyla V. Koval-Bardash, Oksana I. Chekan, Larysa M. Nakonechna. Pedagogical technology in teaching children with special educational needs in the context of inclusive education /Tecnología pedagógica en la enseñanza de niños con necesidades educativas especiales en el contexto de la educación inclusive/ Apuntes Universitarios, 2022: 12 (3), P.38-57. julio-setiembre ISSN: 2304-0333<https://doi.org/10.17162/au.v12i3.1102>
8. Супровід і навчання дітей з особливими освітніми потребами. Практичний кейс: навч.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко. – Харків: Видавництво «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2024. – 240 с. ISBN 978-617-09-9196-
9. Таранченко О.М. Соціальне інтегрування дітей з ООП: як досягти соціальної дієздатності. Вісник Науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки. Вип. 9 : Спеціальна та інклюзивна освіта: теорія, методика, практика : матеріали 9-ої Всеукр. наук.-практ. конф. (30-31 березня 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [головред. Малишевська І. І. [та ін.]. Умань: Візаві, 2023 р. 217 с. С. 178-183. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735986>
10. Колупаєва, А.А., Таранченко, О.М. Інклюзія: покроково для педагогів: навчально-методичний посібник (Серія «Інклюзивна освіта») . Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, м. Київ, Україна. 2023р.<http://lib.iitta.gov.ua/739317/>
11. Колупаєва, А.А., Таранченко, О.М. *Діти з особливими освітніми потребами: навчання та супровід у період повоєнної відбудови: навчально-методичний посібник (Серія «Інклюзивна освіта») . Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, м. Київ, Україна. 2023р.* <http://lib.iitta.gov.ua/739320/>
12. Дичківська І.М., Колупаєва А.А., Войтович О.В., Гаєвська А.В. Інноваційні технології у корекційно-логопедичній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка». №3(49). 2025. С. 465-473. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-3\(49\)-465-473](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-3(49)-465-473)
13. Литовченко, С.В. (orcid.org/0000-0003-0001-4667), Таранченко, О.М. (orcid.org/0000-0002-5908-3475), Жук, В.В. (orcid.org/0000-0001-8183-5250), Литвинова, В.В. (orcid.org/0000-0001-6014-184X), Шевченко, В.М. (orcid.org/0000-0003-0119-3206) and Вовченко, О.А. (orcid.org/0000-0002-4399-0118) (2023) Програма підвищення кваліфікації педагогів, які навчають дітей з порушеннями слуху, в умовах воєнного стану та відновлення України (Модулі 1-3) Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови (22). стор. 33-59. ISSN 2309-1797

14. Литовченко, С.В. (orcid.org/0000-0003-0001-4667), Таранченко, О.М. (orcid.org/0000-0002-5908-3475), Жук, В.В. (orcid.org/0000-0001-8183-5250), Литвинова, В.В. (orcid.org/0000-0001-6014-184X), Шевченко, В.М. (orcid.org/0000-0003-0119-3206) and Вовченко, О.А. (orcid.org/0000-0002-4399-0118) (2023) Програма підвищення кваліфікації педагогів, які навчають дітей з порушеннями слуху, в умовах воєнного стану та відновлення України (модулі 4, 5 та курс з психологічної підтримки) Особлива дитина: навчання і виховання, 2 (110). стор. 68-104. ISSN 2312-2781
15. Литовченко, С.В.(orcid.org/0000-0003-0001-4667), Засенко, В.В. (orcid.org/0000-0003-0325-4578), Таранченко, О.М. (orcid.org/0000-0002-5908-3475), Шевченко, В.М. (orcid.org/0000-0003-0119-3206), Жук, В.В. (orcid.org/0000-0001-8183-5250), Литвинова, В.В. (orcid.org/0000-0001-6014-184X) and Вовченко, О.А. (orcid.org/0000-0002-4399-0118) (2022) Теоретико-методичні засади навчання дітей з порушеннями слуху в умовах модернізації освіти In: Наукова доповідь на засіданні Президії НАПН України, 17 лютого 2022 року, м. Київ, Україна.
16. Oksana Taranchenko (2022) Technologies for Implementing an Inclusive Paradigm in Ukraine: Synergetic Dialogues (Технології реалізації інклюзивної парадигми в Україні: синергетичні діалоги). /Streszczenie artykułów: Dialog w kalejdoskopie współczesnej edukacji – od teorii do dobrej praktyki/ Uniwersytet w Białymstoku, 2022. P.ISBN 978-83-7657-480-6
17. Таранченко О.М. «Соціальне інтегрування дітей з особливими освітніми потребами в Україні: специфіка соціального контексту в умовах війни» (Taranchenko, O. M., «Social integration of children with special educational needs in Ukraine: the specifics of the social context in the conditions of war») – ujęcie ekonomiczne, filologiczne, pedagogiczne i socjologiczne / Uniwersytet w Białymstoku, 2024 (Польща, збірник наукових праць
18. Таранченко О.М. Реструктуризація в освіті дітей з ООП: досягнення ефективності в нових реаліях. Україна на шляху відновлення: завдання науки і освіти в європеїзації держави : матеріали Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 17-19 травня 2023 року) / уклад.: Л.І. Ткаченко, В.М. Шульга. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 946 с. С. 824-829.
19. Таранченко О.М. Соціальне інтегрування дітей з ООП: як досягти соціальної дієздатності. Вісник Науково-дослідної лабораторії інклюзивної педагогіки. Вип. 9 : Спеціальна та інклюзивна освіта: теорія, методика, практика : матеріали 9-ої Всеукр. наук.-практ. конф. (30-31 березня 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [головред. Малишевська І. І.[та ін.]. Умань: Візаві, 2023 р. 217 с. С. 178-183.<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735986>
20. Таранченко О.М. «Соціокультурні перетворення як важливий технологічний кластер втілення інклюзивної парадигми в освітній системі України» (збірник до VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ОСВІТІ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ» 06-07 листопада 2024 року)

Зворотній зв'язок

ukreditor@ukr.net

al-col@ukr.net

Інше

Затверджено

Укладачі

_(Колупаєва А.А., Таранченко О.М.)

Завідувач відділу

(Ярмола Н.А.)